

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ КОМИСИЈЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ОБНОВЕ

У таласу насиља и рушилачком налету албанских екстремиста на простору Косова и Метохије, у периоду од 17-19. марта 2004.год. извршено је систематско чишћење преосталих Срба и уништавање кућа, имовине, споменика културе и православних светиња. Током мартовског погрома протерано је 4.000 Срба, запаљено преко 800 кућа и порушено 34 споменика културе и православних верских грађевина односно порушено је 19 споменика културе (5 споменика културе прве категорије и 14 споменика треће категорије) и 15 верских грађевина. Укупно 34 споменика културе и верских грађевина.

Неумољиви подаци указују да је у периоду од 1999-2004. год. порушено 57 споменика културе (20 споменика прве категорије и 37 споменика треће категорије) и 84 верских грађевина.

Схватајући сву озбиљност стања културне баштине на Косову и Метохији Савет Европе је маја 2004. год. одлучио да предузме "хитни акциони план за Косово" у области културне баштине.

У договору са Српском Православном Црквом сачињена је листа приоритетних интервенција у оквиру Регионалног програма за културно и национално наслеђе у југоисточној Европи која је обухватила споменике културе и верске грађевине порушене или тешко оштећене током мартовског погрома.

Савет Европе у периоду мај – јули 2004. год. организовао три мисије на простору Косова и Метохије, 10-16 маја, 22-26 јуна и 27-31 јула 2004. год. која је руководио тим европских експерта и у којиј су учествовали представници Привремених косовских институција и представници Српске Православне Цркве, Министарсва културе Владе Републике Србије и Републичког завода за заштиту споменика културе.

На основу потписаног Меморандума основана је петочлана Комисија за спровођење обнове. Комисија је започела са радом 18. августа 2004. год. Рад Комисије је био прекинут да би она наставила са радом маја 2005. год. Комисијом руководи Г-ђица Ема Кармајкл(Велике Британије). именована од стране Савет Европе. У раду Комисије за спровођење обнове учествују: представник Српске Православне Цркве Милан Цатић, представник Министарства културе Владе Републике Србије и Републичког завода за заштиту споменика културе – Београд Драгољуб Тодоровић кога је због болести заменио Зоран Гарић, представник Министарства за културу омладину и спорт привремене косовске владе Осман Гојани и представник Института за заштиту споменика културе Косова Нијазим Халити.

Рад Комисије за спровођење обнове у 2005. години

Комисија за спровођење обнове се током 2005. год састајала месечно у просторијама Савета Европе у Приштини. Одржано је осам вишедневних радних састанка и то:

- први састанак одржан 9. маја 2005. год.
- други састанак одржан 7. јуна 2005. год.
- трећи састанак одржан 29 јуна - 01. јула 2005. год.
- четврти састанак одржан 03. - 05. августа 2005. год.
- пети састанак одржан 12 - 15. септембра 2005. год.

- шести састанак одржан од 10. - 13.октобра.2005. год.
- седми састанак одржан од 31. октобра - 02. новембра 2005. год.
- осми састанак одржан 25. новембра 2005. год.

У току свог вишемесечног рада Комисија за обнову бавила се следећим активностима:

Утврђивање стања споменика културе и верских грађевина

Чланови Комисије су обишли све споменике културе и верске грађевине страдале током мартовских немира са циљем да утврде њихово стање и могуће промене настале током зиме. Извршили су проверу свих позиција постојеће тендерске документације (израђене током августа и септембра 2004. год.) и допунили постојећу тендерску документацију позицијама које су одражавале промене на споменицима културе и верским грађевинама. На основу извештаја о стању грађевина припремљена је тендерска документација за оглашавање.

Програм рада на обнови порушених споменика културе и верских објеката у мартовским немирима током 2005/2006. год.

Комисија је на основу предлога који је сачинио Франциско Монтањес усвојила Програм обнове за 2005/2006. год. Програмом обнове утврђена је динамика свих активности на обнови споменика културе и верских грађевина односно дати су временски оквири за све фазе у процесу обнове од припреме тендерске документације, оглашавању и спровођењу процедуре јавне набавке радова до активности везаних за сам рад на терену. Програм обнове је предвиђао и динамику активности везаних за истраживања архитектуре и живописа односно зидног сликарства које је тешко оштећено током мартовских немира.

На основу значаја споменика, причињене штете, сличности и обиму предвиђених радова споменици културе и верске грађевине груписане су у три целине. Прелиминарним техничким проценом (извештаји АТ) планирану обнову споменика страдалих у мартовским немирима требало је спровести у више фаза. Прва фаза предвидела је следеће активности:

- планирање радова који обезбеђују спровођење хитних - интервентних мера заштите,
- потребна допунска истраживања,
- ревизију постојећих тендера
- израда потребне техничке и друге документације и
- рад на терену

Споменици културе и верске грађевине страдали током мартовских немира груписани су у три целине. Прва и друга група обухвата 11 локалитета а трећа 8 локалитета.

Прва група обухвата следеће споменике културе и верске грађевине:

1. Црква Св. Николе у Косовом Пољу
2. Црква Св. Арханђела Михајла у Обилићу
3. Црква Св. Флора и Лавра у Липљану
4. Црква Ваведења Пресвете Богородици у Липљану
5. Црква Св. Петке у Доњој Сипашници
6. Црква Св. Петке у Витини
7. Црква Св. Илије у Бистражину
8. Црква Успења Богородице у Ђаковици

9. Црква Св. Лазара у Пискотама код Ђаковице
 10. Црква Св. Ђорђа (саборна) у Призрену
 11. Црква Св. Николе у Призрену
- Друга група:
1. Црква Богородице Љевишке у Призрену
 2. Црква Св. Спаса у Призрену
 3. Црква Св. Николе Тутића у Призрену
 4. Црква Св. Недеље у Призрену
 5. Црква Св. Ђорђа Руновића у Призрену
 6. Манастир Девич
 7. Црква Ваведења Пресвете Богородице у Белом Пољу
 8. Црква Св. Саве у Косовској Митровици
 9. Црква Св. Илије у Вучитрну
 10. Црква Св. Андреје у Подујеву
 11. Црква Успења Богородице у Софтовићима
- Трећа група:
1. Црква Св. Јована Претече у Пећи
 2. Црква Св. Петра и Павла у Истоку
 3. Црква Св. Цара Уроша у Урошевцу
 4. Црква Св. Петра и Павла у Талиновцу
 5. Црква Св. Илије у Варошу
 6. Црква Св. Арханђела Михајла у Штимљу
 7. Црква – капела и градско гробље у Урошевцу
 8. Конак – трпезатија у порти цркве Св. Недеље у Брњици

Планирани радови односили су се на чишћење локалитета и издвајању очуваних делова грађевина, ограђивање локалитета – црквене порте, застакљивању прозора и уградњу нових врата, израду заштитних кровних конструкција и других превентивних радова на заштити од даљег пропадања.

Спровођење тендерске процедуре и избор најбољег понуђача

Према усвојеном Програму обнове за 2005/2006. год. и у складу са потписаним Меморандумом оглашавања тендера и спровођење законом прописане процедуре јавне набавке радова предвиђа оглашавања тендерске документације и избор најбољег понуђача.

Комисија за обнову и Секретаријат Комисије спровели су процедуру јавне набавке за 30 православних споменика културе и верских места који су оглашени у две различите линије набавке:

- Прва рунда тендера, обухватила је радове на обнови 11 грађевина, на којима је планиран мањи обим радова. Они су оглашени у процесу јавне набавке кроз отворену процедуру набавке.

- Друга рунда тендера обухватила је радове на обнови 19 грађевина. (11 грађевина прве групе и 8 грађевина друге групе). С'обзиром да су планирани радови захтевали висок степен стручности они су оглашени у ограниченој процедури набавке. Ограничена процедура набавке подразумева да се у првој фази бирају најповољније компаније које испуњавају све конкурсне услове, укључујући и два најважнија услова: 1. да имају искуство од најмање две године на обнови православних споменика и 2. да менаџер пројекта има искуства на обнови православних споменика културе. Конкурс за избор најбољег понуђача по овим условима није успео па је Конкурс поновљен па су тендери оглашени у отвореној процедури јавне набавке.

Поновљена друга рунда тендера обухватила је другу и трећу групу споменика културе и верских грађевина (11 грађевина прве групе и 8 грађевина друге групе).

Тендери су оглашени у најчитанијим дневним новинама у региону као и на сајту Комисије за спровођење обнове. Одазив компанија из региона није био задовољавајући.

За прву рунду тендера (оглашена у 5 пројеката) пријавило 14 компанија са територије Косова и Метохије. На оглашеном конкурс пријавило се 12 албанских компанија и две српске компаније са простора Косова и Метохије.

За другу рунду тендера пријавило се 8 компанија, од којих 7 са простора Косова и Метохије и 1 из Албаније.

На поновљени конкурс за другу рунду тендера која је сада обухватила 19 грађевина – 11 из друге и 8 из треће групе . пријавило се 16 компанија са простора Косова и Метохије од тога 15 албанских и једна српска компанија.

Прва рунда тендера обухватила је следеће споменике културе и верске грађевине кроз пет оглашених пројеката:

01	IC - 15	Црква Св. Петке	Доња Слапашница
	IC - 29	Црква Св. Петке	Витина
02	IC - 25	Црква Св. Илије	Бистражин/Ђаковица
	IC - 26	Црква Успења Пресвете Богородице	Ђаковица
	IC - 27	Црква Св. Лазара	Пискоте/Ђаковица
03	IC - 17	Црква Св. Николе	Косово Поље
	IC - 30	Црква Св. Арханђела Михајла	Обилић
	IC - 31	Црква Ваведења Прес.Богородице	Липљан
	IC - 32	Црква Св. Флора и Лавра	Липљан
04	IC - 04	Саборни храм Св. Ђорђа	Призрен
05	IC - 10	Црква Св. Николе	Приштина

На оглашеном кокурсу за прву рунду тендера оглашених и пет пројекта пријавиле се се следеће компаније:

ПРОЈЕКАТ 01

01	IC - 15	Црква Св. Петке	Доња Слапашница
	IC - 29	Црква Св. Петке	Витина

рб	компаније - понуђачи	место	измос у еврима
01	" АРТ – ПРОЈЕКТ"	Витина	5.193,75 Еура
02	"ИНЖИЊЕРИНГ"	Витина	5.670,00 Еура
03	"САДИКУ"	Сува Река	14.331,31 Еура
04	"ИДЕАЛ"	Качаник	6.332,00 Еура
05	"КОЗМАЋИ КОМЕРЦ"	Глоговац	3.484,00 Еура

ПРОЈЕКАТ 02

02	IC - 26	Црква Св.Илије	Бистражин/Ђаковица
	IC - 26	Црква Успења Прес. Богородице	Ђаковица
	IC - 27	Црква Св.Лазара	Пискоте/Ђаковица

рб	компаније - понуђачи	место	измос у еврима
01	"ЕУРОИНГ"	Ораховац	34.993,00 Еура
02	"АМЕРИКАНИНВЕСТ"	Ђаковица	15.100,00 Еура
03	"АРТИНГ"	Ђаковица	27.899,70 Еура
04	"АРТ - ПОЈЕКТ"	Ђаковица	25.447,50 Еура
05	"КОЗМАЋИ КОМЕРЦ"	Глоговац	19.071,75 Еура
06	"САДИКУ"	Сува Река	23.724,84 Еура

ПРОЈЕКАТ 03

03	IC - 17	Црква Св. Николе	Косово Поље
	IC - 30	Црква Св.Арханђела Михајла	Обилић
	IC - 31	Црква Ваведења Прес.Богородице	Липљан
	IC - 32	Црква Св.Флора и Лавра	Липљан

рб	компаније - понуђачи	место	измос у еврима
01	"ИДЕАЛ"	Качаник	18.368,00 Еура
02	"САДИКУ"	Сува Река	36.111,20 Еура
03	"БЕНИ НДРТОН"	Подујево	44.586,00 Еура
04	"УКРАС"	Кос.Митровица	49.459,00 Еура
05	"ТРИОКОРП"	Грачаница	11.321,30 Еура
06	"АРТПРОЈЕКТ"	Витина	21.032,20 Еура

ПРОЈЕКАТ 04

04	IC - 04	Саборни Храм Св.Ђорђа	Призрен
-----------	----------------	------------------------------	----------------

рб	компаније - понуђачи	место	измос у еврима
01	"ПАБ"	Ђаковица	145.702,00 Еура
02	"АМЕРИКАНИНВЕСТ"	Ђаковица	44.752,50 Еура
03	"АРТИНГ"	Ђаковица	188.305,00 Еура
04	"АРЦ - ПОЈЕКТ"	Ђаковица	121.690,00 Еура
05	"КОЗМАЋИ КОМЕРЦ"	Глоговац	11.338,75 Еура
06	"САДИКУ"	Сува Река	24.438,65 Еура

ПРОЈЕКАТ 05

05	IC – 10	Црква Св.Николе	Приштина
-----------	----------------	------------------------	-----------------

рб	компаније - понуђачи	место	измос у еврима
01	"ПАБ"	Ђаковица	118.840,00 Еура
02	"АМЕРИКАНИНВЕСТ"	Ђаковица	75.210,00 Еура
03	"АРТИНГ"	Ђаковица	109.775,00 Еура
04	"АРЦ - ПОЈЕКТ"	Ђаковица	106.520,00 Еура
05	"КОЗМАЋИ КОМЕРЦ"	Глоговац	35.645,00 Еура
06	'САДИКУ"	Сува Река	27.084,80 Еура
07	'ИНЖИЊЕРИНГ"	Витина	50.340,00 Еура
08	"АС – КОМ" ГРУП	Приштина	28.791,00 Еура

Друга рунда тендера обухватила је следеће споменике културе и верске грађевине кроз десет оглашених пројеката:

06	IC - 01	Црква Богородице Љевишке	Призрен
07	IC - 03	Манастир Девич	Србица
08	IC - 05	Црква Св. Николе (Тутића)	Призрен
	IC - 07	Црква Ђорђа (Руновића)	Призрен
09	IC - 06	Црква Св. Спаса	Призрен
	IC - 16	Црква Св. Недеље	Призрен
10	IC - 23	Црква Ваведења Пресв. Богородице	Бело Поље / Пећ
11	IC - 08	Црква Св. Илије	Вучитрн
	IC - 09	Црква Св. Саве	Кос.Митровица
12	IC - 11	Црква Св. Андреје	Подујево
13	IC - 13	Црква Рођења Пресвете Богородиве	Софтовић/Урошевац
14	IC - 22	Црква Св. Јована Претече	Пећ
	IC - 35	Црква Св. Петра и Павла	Исток
15	IC - 18	Црква Светог Цара Уроша	Урошевац
	IC - 19	Црква Св. Петра и Павла	Талиновац / Урошевац
	IC - 20	Српско градско гробље	Урошевац
	IC - 21	Црква Св. Илије	Варош / Урошевац
	IC - 33	Црква Св. Арханђела Михајла	Штимље
16.	IC - 34	Трpezарија у порти цркве Св.Недеље	Брњица / Ораховац

На оглашеном кокурсу за другу рунду тендера оглашених и десет пројекта пријавиле се следеће компаније:

ПРОЈЕКАТ 06

06	IC - 01	Црква Богородице Љевишке	Призрен
-----------	----------------	---------------------------------	----------------

рб	компаније - понуђачи	место	измос у еврима
01	"АМЕРИКАН – ИНВЕСТ"	Приштина	49.023,00
02	"АФИОН"	Призрен	66.970,00
03	"МУЈА"	Призрен	25.194,00
04	"ПЛЕЋЈА - 2"	Истинић/Ђаковица	42.293,00
05	"ИНЖИЊЕРИНГ"	Витина	13.783,50
06	"ЕУРОИНГ"	Ораховац	41.741,50
07	"БЕДИ НДРТОН"	Подујево	16.164,10
08	"АРТИНГ"	Ђаковица	37.846,62
09	"ПАБ КОМПАНИ"	Ђаковица	25.251,00
10	"САДИКУ"	Сува Река	23.340,40

ПРОЈЕКАТ 07

07	IC - 03	Манастир Девич	Србица
-----------	----------------	-----------------------	---------------

рб	компаније - понуђачи	место	измос у еврима
01	"СУМА КОМПАНИ"	Вучитрн	15.536,60
02	"УКРАС"	Кос.Митровица	28.271,10
03	"ИНЖИЊЕРИНГ"	Витина	13.297,30
04	"САДИКУ"	Сува Река	19.793,11

ПРОЈЕКАТ 08

08	IC - 05	Црква Св. Николе (Тутића)	Призрен
	IC - 07	Црква Ђорђа (Руновића)	Призрен

рб	компаније - понуђачи	место	измос у еврима
01	"АМЕРИКАН – ИНВЕСТ"	Приштина	60.209,20
02	"КАСТРИОТИ"	Штимље	61.946,12
03	"ИНЖИЊЕРИНГ"	Витина	18.524,50
04	"ЕУРОИНГ"	Ораховац	44.507,45
05	"БЕДИ НДРТОН"	Подујево	31.176,10
06	"ПАБ КОМПАНИ"	Ђаковица	30.915,90
07	"САДИКУ"	Сува Река	29.862,07

ПРОЈЕКАТ 09

09	IC - 06	Црква Св.Спаса	Призрен
	IC - 16	Црква Св.Недеље	Призрен

рб	компаније - понуђачи	место	измос у еврима
01	"АФИОН"	Призрен	13.414,00
02	"МУЈА"	Призрен	41.076,10
03	"ПЛЕЋЈА - 2"	Истинић/Ђаковица	40.267,80
04	"ИНЖИЊЕРИНГ"	Витина	16.475,65
05	"БЕДИ НДРТОН"	Подујево	19.552,14
06	"ПАБ КОМПАНИ"	Ђаковица	30.963,90
07	"САДИКУ"	Сува Река	25.537,68

ПРОЈЕКАТ 10

10	IC - 23	Црква Ваведења Пресвете Богородице	Бело Поље / Пећ
-----------	----------------	---	------------------------

рб	компаније - понуђачи	место	измос у еврима
01	"УКРАС"	Кос. Митровица	47.901,15
02	"АМЕРИКАН - ИНВЕСТ"	Приштина	59.895,95
03	"ПЛЕЋЈА - 2"	Истинић/Ђаковица	28.893,46
04	"САДИКУ"	Сува Река	6.452,96
05	"АРТ ПРОЈЕКТ"	Витина	100.826,75

ПРОЈЕКАТ 11

11	IC - 08	Црква Св.Илије	Вучитрн
	IC - 09	Црква Св.Саве	Кос.Митровица

рб	компаније - понуђачи	место	измос у еврима
01	"СУМА КОМПАНИ"	Вучитрн	39.469,00
02	"УКРАС"	Кос.Митровица	65.884,00
03	"АРТ ПРОЈЕКТ"	Витина	28.282,40
04	"САДИКУ"	Сува Река	38.198,40

ПРОЈЕКАТ 12

12	IC - 11	Црква Св.Андреје	Подујево
-----------	----------------	-------------------------	-----------------

рб	компаније - понуђачи	место	измос у еврима
01	"АРТ ПРОЈЕКТ"	Витина	13.710,00
02	"БЕДИ НДРТОН"	Подујево	12.477,60
03	"САДИКУ"	Сува Река	9.418,50

ПРОЈЕКАТ 13

13	IC - 13	Црква Рођења Пресвете Богородиве	Софтовић/Урошевац
-----------	----------------	---	--------------------------

рб	компаније - понуђачи	место	измос у еврима
01	"ПЛЕЋЈА 2"	Ђаковица	70.120,00
02	"АРТ ПРОЈЕКТ"	Витина	18.350,00
03	"САДИКУ"	Сува Река	13.512,50

ПРОЈЕКАТ 14

14	IC - 22	Црква Св.Јована Претече	Пећ
	IC - 35	Црква Св.Петра и Павла	Исток

рб	компаније - понуђачи	место	измос у еврима
01	"АМЕРИКАН – ИНВЕСТ"	Приштина	61.814,00
02	"ПЛЕЋЈА 2"	Ђаковица	54.319,00
03	"АРТ ПРОЈЕКТ"	Витина	19.143,30
04	"САДИКУ"	Сува Река	19.217,88

ПРОЈЕКАТ 15

15	IC - 18	Црква Светог Цара Уроша	Урошевац
	IC - 19	Црква Св.Петра и Павла	Талиновац / Урошевац
	IC - 20	Српско градско гробље	Урошевац
	IC - 21	Црква Св.Илије	Варош / Урошевац
	IC - 33	Црква Св.Арханђела Михајла	Штимље

рб	компаније - понуђачи	место	измос у еврима
01	"АМЕРИКАН – ИНВЕСТ"	Приштина	123.407,48
02	"КАСТРИОТИ"	Штимље	28.945,30
03	"АРТ ПРОЈЕКТ"	Витина	14.037,40
04	"ИНЖИЊЕРИНГ"	Витина	23.263,60
05	"ГУРИ КОМ"	Приштина	93.591,90
06	"БЕДИ НДРТОН"	Подујево	55.827,54
07	"САДИКУ"	Сува Река	82.539,64
08	"ЦЕМ"	Гњилане	106.456,00

ПРОЈЕКАТ 16

16.	IC - 34	Трпезарија у порти цркве Св.Недеље	Брњица / Ораховац
------------	----------------	---	--------------------------

рб	компаније - понуђачи	место	измос у еврима
01	"АРТ ПРОЈЕКТ"	Витина	11.691,66
02	"ЕУРОИНГ"	Ораховац	19.957,98
03	"БЕДИ НДРТОН"	Подујево	13.594,00
04	"САДИКУ"	Сува Река	15.958,09

Комисија за спровођење обнове је именовала супервизоре за надзор радова на споменицима културе и православним верским грађевинама груписаних у пет пројекта прве рунде тендера односно десет пројеката друге рунде тендера. Уз сагласност Министарства културе Владе Републике Србије и косовског Министарства културе омладине и спорт је предложени су за супервизоре архитекте конзерватори: Јовица Лукића – Канцеларија за очување културне баштине у Лепосавићу и Милосава Лукића пензионисаног радника у Покрајинском заводу за заштиту споменика културе – Приштина, Гани Гаши – Институт за заштиту споменика културе Косова и Фатон Пруфи – Институт за заштиту споменика културе – Ђаковица.

Комисија је сагласна да на "осетљивим местима", на локацијама где има српског становништва као и у "живим манастирима и црквама" надзор повери српским експертима.

Супервизори су свакодневно вршити контролу радова. Они су били обавезни да прате и потписују сву градилишну документацију, да одобре додатне и накнадне радове и да подносе седмичне и месечне извештаје. У сарадњи са члановима Комисије радили су и на разради потребних техничких детаља односно да разрешавању архитектонских, грађевинских и технолошких проблема насталих току радова.

У приказаној табели дат је преглед пројеката, споменика културе и верских грађевина, компанија које су изводили радови, уговорена вредност радова и надзорни органи односно чланови комисије.

пр	ред.бр	споменик културе/верска грађевина	извођачи	сума – еуро	супервизори
01	IC - 15	Црква Св.Петке Доња Слапашница	"АРТ – ПРОЈЕКТ" – Витина	5.193,75	Милисав Лукић, Гани Гаши Зоран Гарић, Нијази Халити
	IC - 29	Црква Св.Петке Витина			
02	IC - 25	Црква Св. Илије Бистражин-Ђаковица	"АМЕРИКАНИНВЕСТ" Приштина	15.100,00	Јовица Лукић, Фатон Пруфи Зоран Гарић, Осман Гојани
	IC - 26	Црква Успења Прес.Богородице Ђаковица			
	IC - 27	Црква Св.Лазара Пискоте-Ђаковица			
03	IC - 17	Црква Св.Николе Косово Поље	"ТРИОКОРП" – Грачаница	11.321,30	Милисав Лукић, Гани Гаши Зоран Гарић, Нијази Халити
	IC - 30	Црква Св.Арханђела Михајла Обилић			
	IC - 31	Црква Ваведена Прес.Богородице Липљан			
	IC - 32	Црква Св.Флора и Лавра Липљан			
04	IC - 04	Црква Св. Ђорђа Призрен	"САДИКУ" – Сува Река	24.438,65	Јовица Лукић, Фатон Пруфи Милан Цатић, Осман Гојани
05	IC - 10	Црква Св.Николе Приштина	"АС – КОМ" – Приштина	28.791,00	Милисав Лукић, Гани Гаши Зоран Гарић, Нијази Халити

пр	ред.бр	споменик културе/верска грађевина	извођачи	сума – еуро	супервизори
06	IC - 01	Црква Богородице Љевишке Призрен	"АМЕРИКАНИНВЕСТ"- Приштина	49.023,00	Јовица Лукић, Фатон Пруфи Зоран Гарић, Осман Гојани
07	IC - 03	Манастир Девич Србица	"УКРАС" – Кос.Митровица	28.271,10	Милосав Лукић, Гани Гаши Зоран Гарић, Нијази Халити
08	IC - 05	Црква Св.Николе (Тутића) Призре	"ПАБ КОМПАНИ"- Ђаковица	30.915,90	Јовица Лукић, Фатон Пруфи Зоран Гарић, Осман Гојани Јовица Лукић, Фатон Пруфи Зоран Гарић, Осман Гојани
	IC - 07	Црква Ђорђа (Руновића) Призрен			
09	IC - 06	Црква Св.Спаса Призрен	"ПАБ КОМПАНИ" – Ђаковица	30.963,90	Јовица Лукић, Фатон Пруфи Зоран Гарић, Осман Гојани Јовица Лукић, Фатон Пруфи Зоран Гарић, Осман Гојани
	IC - 16	Црква Св.Недеље Призрен			
10	IC - 23	Црква Ваведена Прес. Богородице Бело Поље - Пећ	"УКРАС" – Кос.Митровица	47.901,15	Јовица Лукић, Фатон Пруфи Милан Цатић, Осман Гојани
11	IC - 08	Црква С.Илије Вучитрн	"УКРАС" – Кос.Митровица	65.884,00	Милосав Лукић, Гани Гаши Зоран Гарић, Нијази Халити Милосав Лукић, Гани Гаши Зоран Гарић, Нијази Халити
	IC - 09	Црква Св.Саве Кос.Митровица			
12	IC - 11	Црква Св.Андреје Подујево	"БЕДИ НДРТОН"- Подујево	12.477,60	Милосав Лукић, Гани Гаши Зоран Гарић, Нијази Халити
13	IC - 13	Црква Рођења Прес. Богородице Софтовић-Урошевац	"ПЛЕЂЈА 2" – Ђаковица	70.120,00	Милосав Лукић, Гани Гаши Зоран Гарић, Нијази Халити
14	IC - 22	Црква Св.Јована Претече Пећ	"ПЛЕЂЈА 2" – Ђаковица	54.319,00	Јовица Лукић, Фатон Пруфи Милан Цатић, Осман Гојани Јовица Лукић, Фатон Пруфи Милан Цатић, Осман Гојани
	IC - 35	Црква Св.Петра и Павла Исток			
15	IC - 18	Црква Светог Цара Уроша Урошевац	"ЦЕМ" – Гњилане	106.456,00	Милосав Лукић, Гани Гаши Зоран Гарић, Нијази Халити Милосав Лукић, Гани Гаши Зоран Гарић, Нијази Халити Милосав Лукић, Гани Гаши Зоран Гарић, Нијази Халити Милосав Лукић, Гани Гаши Зоран Гарић, Нијази Халити Милосав Лукић, Гани Гаши Зоран Гарић, Нијази Халити
	IC - 19	Црква Св.Петра и Павла Талиновац-Урошевац			
	IC - 20	Српско градско гробље Урошевац			
	IC - 21	Црква Св.Илије Варош-Урошевац			
	IC - 33	Црква Св.Арханђела Михајла Штимље			
16.	IC - 34	Трpezарија у порти цркве Св.Недеље Брњача-Ораховац	"САДИКУ" – Сува Река	15.958,09	Јовица Лукић, Фатон Пруфи Зоран Гарић, Осман Гојани

Израда ПТА образаца за споменике културе са ПИЛ листе

Стручна служба Канцеларије за очување културне баштине у Лепосавићу, уз помоћ координатора за очување културне баштине, Ненада Трајковића и Александре Фулгоси, радила је на изради Прелимарне техничке процене односно припрему ПТА образаца за следеће споменике културе:

- Црква Св.Спаса у Призрену,
- Црква Св.Ђорђа (Руновића) у Призрену,
- Црква Св.Недеље у Призрену,
- Владичански двор у Призрену,
- Црква Св.Ђорђа (Саборна) у Призрену,
- Црква Св.Николе у Приштини
- Српска Православна Богословија у Призрену
- Манастир Девич, Србица
- Манастир Зочиште
- Манастир Св.Арханђела код Призрена
- Манастир Св.Тројица код Муштутишта
- Црква Богородице Љевишке
- Манастир Дечани

Током теренског рада у Призрену, у више наврата, стручни тим је посетио Институт за заштиту споменика културе у Призрену. Том приликом копирана је сва потребна документа везана за рад на изради ПТА образаца за поменуте споменике културе.

Екипи и стручном тиму Канцеларије у Лепосавићу придружио се током рада у Призрену и архитекта Нијазим Халити, члан Комисије и представник Института за заштиту споменика културе Косова. Сарадња са Нијазимом Халитијем на терену била је добра и професионална.

Све обрасце прегледао је архитекта конзерватор и експерт СЕ. Г-дин Алкис Препис, који је у периоду од 28.- 30.09.2005. год. боравио у Лепосавићу где је са стручњацима Канцеларије у Лепосавићу и Координационог центра одржао радне састанке на којима је прегледао припремљене ПТА обрасце. Након његове ревизије припремљени образаци, уз сагласност Министарства културе Владе Републике Србије и Комисије за спровођење обнове предати су представницима СЕ. СЕ је на свом сајту и у штанпаној форми објавио ПТА обрасце цркви Св.Спаса, Св.Ђорђа (Руновића) и Св.Недеље у Призрену и Владичански двор у Призрену. У току је финална обрада образаца за остале споменике културе.

Изради ПТА образаца предходио је рад на терену.

- Црква Св.Спаса и Св.Недеље у Призрену

У периоду од 29.07.2005. год. до 01.08.2005. год. екипа стручњака Канцеларије боравила је у Призрену и радила на следећим споменицима културе: црква Св.Спаса, Св.Недеље и Св.Ђорђа Руновића. Све грађевине су технички снимљене и у току је израда документације обнове ових споменика. Попуњене ПТА обрасце достављени су СЕ који је исте упутио Европској банци за донацију.

- Црква Св.Ђорђа (Саборна) и Владичански двор у Призрену

Стручни тим Канцеларије за очување културне баштине у Лепосавићу, у саставу: архитекте-конзерватори Зоран Гарић, Јовица Лукић и сликар-конзерватор

Филип Горгиев, боравили су у Призрену 16, 17 и 18. августа 2005. год. са циљем да прикупе све потребне податке везане за попуњавање ПТА образаца за наведене грађевине и споменике културе страдалих током мартовских немира 2004. год.

Стручни тим Канцеларије у Лепосавићу извршио је процену причињене штете и предложио мере заштите које треба да се спроведу у неколико фаза. Обе грађевине су архитектонски снимљене а уз помоћ Љубише Марковића, геометра и директора Службе за катастар у Лепосавићу, снимљене су све висинске тачке на фасади и унутрашњости грађевине. Љубиша Марковић је Канцеларији у Лепосавићу доставио поседовне листове и копије планова за ове грађевине.

Обе грађевине су фотографисане а о њиховом тренутном стању начињен је и видео запис.

- Црква Св.Ђорђа (Руновића) у Призрену

Стручни тим Канцеларије у Лепосавићу је ангажовао 2 помоћна радника који су извршили уклањање грађевинског шута и остатака нагореле грађе из унутрашњости цркве Св.Ђорђа (Руновића). У присуству стручњака из шута су уклоњени остаци или делови грађевине а сви пронађени остаци су инвентарисани и пренети у трпезарији манастира Св. Арханђела код Призрена.

- Српска Православна Богословија "Св. Кирило и Методије" у Призрену

23, 24 и 25. августа 2005. тим стручњака Канцеларије у Лепосавићу, уз ангажовање два помоћна радника и геометра Љубише Марковића, утврдио је стање свих грађевина у комплексу Српске Православне Богословије "Св. Кирило и Методије" у Призрену. Извршено је архитектонско снимање остатака грађевине "Старе зграде" и "Чика Смине зграде" као и зграде станова за професоре и ректора Богословије.

Геометар Љубиша Марковић је снимео све висинске коте грађевина у комплексу Богословије и извештај доставио Канцеларији у Лепосавићу. Уз извештај г-дин Марковић је доставио и поседовни лист и копију плана комплекса Богословије.

Све грађевине у комплексу су фотографисане а о њиховом тренутном стању начињен је и видео запис.

Истраживање зидног сликарства

На тешко оштећеном живопису и зидном сликарству споменика и верских грађевина оштећеним и страдалим у пожару током мартовских немира 2004. год. спроведена су теренска истраживања у циљу прикупљања потребних података неопходних за даља истраживања, израде потребне документације и елабората, предлогу хитних - интервентних мера заштите и радова на комплетној обнови, конзервацији и рестаурацији живописа и зидног сликарства. Мисија је организована у периоду од 21-26. новембра 2005. год. на предлог Канцеларије за очување културне баштине у Лепосавићу који је прихватила Комисија за спровођење обнове.

Мисију су сачињавали експерти за конзервацију зидног сликарства : Кирјакос Траханелис и Ваиос Ганитис (Министарство културе Грчке) – представници Савета Европе; Драган Станојевић, Алекса Јеликић, (Републички завод за заштиту споменика културе) Филип Горгиев и Влада Трајковић (Канцеларија за очување културне баштине у Лепосавићу) – представници

Министарство културе Владе Републике Србије и Џавид Љокај представник привремених косовских институција.

Теренска истраживања обухватила су следеће радове:

- прикупљање делова живописа обијених са фресака, зидног сликарства или отпалих као последица високе температуре и продора влаге, нумерисати, описати, фотографисати и депоновати на сигурно место,
- спровођење основних конзерваторско-рестаураторска испитивања у циљу утврђивања најугроженијих површина,
- утврђивање и спровођење мера превентивне заштите, (само оне које су могуће током рада на терену),
- утврђивање стања бојеног слоја, насталих оштећења, постојаности боја и утицаја високих температура, слоја чађи и прашине,
- превентивна заштитити потклубучених површина фрески и површине којима прети опасност од обрушавања и трајног уништења фластерима од газе и целулозним лепком

узорковање свих карактеристичних места ради обраде и каснијег лабораторијског истраживања,

- пробе чишћења – уклањање слоја чађи и других примеса са површина фресака и зидног сликарства и извести пробе фиксирања нестабилног бојеног слоја,
- праћење свих карактеристичних фаза рада – фотографисањем, видео записом и израдом потребне пратеће документације,
- прикупљање података ради планирања даљих истраживања, конзерваторско-рестаураторских пројеката односно пројеката и програма обнове и презентације живописа и зидног сликарства.

Планирана истраживања спроведена су на следећим споменицима културе и верским грађевинама

1. Приштина, Црква Св.Николе
2. Косово Поље, Црква Св.Николе
3. Урошевац, Црква Св.Цара Уроша
4. Штимље, Црква Св.Арханђела Михајла
5. Талиновац, Црква Св. Петра и Павла
6. Софтовић, Црква Рођења Богородице
7. Призрен, Црква Св. Спаса
8. Призрен, Црква Св. Недеље
9. Призрен, Црква Св. Богородице Љевишке
10. Призрен, Црква Св. Николе Тутића
11. Призрен, Црква Св. Ђорђа Руновића
12. Бело Поље, Црква Вавдења Пресвете Богородице
13. Србица, манастир Девич

Општи је закључак свих учесника у процесу обнове оштећених споменика културе и верских грађевина током мартовских немира 2004. год да је Комисија за спровођење обнове радила добро и савесно. Као посебну вредност рада Комисије оцењен је заједнички рад српских и албанских стручњака у свим фазама овог веома дугог и сложеног процеса. Све одлуке Комисија је донела једногласно. Вођена је стручна расправа око свих проблема али она никада нису прелазила у политичку дискусију. И на терену постојала је веома добра комуникација између српских и албанских стручњака који су обављали послове надзора као и са представницима компанија који су изводили уговорене радове.

Изведени радови по свом обиму нису велики. Углавном су изведени радови у циљу заштите споменика и верских објеката од даље девастације током зиме. Права обнова очекује се тек на пролеће 2006. год. Међутим, радује нас то да је започео процес обнове те да су видљиви први резултати. На неки начин тестиран је модел који је утемељен на европском поимању основних начела заштите културне баштине, на европском законодавству и самој организацији рада на терену. Оно што представља највећу вредност је заједнички рад европских и локалних стручњака а пре свега српских и албанских. Уочени су и недостаци које би у наредној години требало отклонити.

Потребно је:

- унапредити и побољшати рад Секретаријата Комисије за обнову тела које обавља све послове и задатке између седница Комисије и које пружа подршку стручњацима у организацији и спровођењу теренског истраживања и рада на историјским грађевинама.

- све активности на обнови културне баштине оштећене током мартовских немира треба обављати у више паралелних токова не губећи при том из вида суштину јединственог процеса обнове (обнова цркава, конака, објеката инфраструктуре, живописа и зидних слика, гробља и парохијских домова) од израде потребне документације, тендерске процедуре па до избора специјализованих компанија за извођење различитих и веома сложених радова

- израду и припрему садржајније пројектне и тендерске документације у циљу убрзања процеса обнове,

Физичка безбедност споменика културе на простору Косова и Метохије је угрожена. Све до 2004. год. јединице КФОР-а обезбеђивале су све "живе манастире". Данас оне обезбеђују манастире Дечане, Зочиште, Св.Арханђеле, Девич и Гориоч као и Пећку патријаршију. Током теренског рада на споменицима културе у Призрену установили смо да је безбедност споменика културе и даље угрожена. Са крова цркве Богородице Љевишке и Св.Ђорђа (Руновића) украден је оловни покривач. Из објеката призренске Богословије односи се преостали грађевински материјал и делови неоштећених инсталација. Споменици културе у Призрену обезбеђени су једино бодљиковом жицом и то је, показало се протеклих година, недовољно за стварну физичку безбедност споменика културе и њихову заштиту од даље девастације.

У години која је пред нама важно је активно учешће свих институција укључених у процесу обнове. Служба заштите треба да:

- активно учествује у изради потребне техничке и тендерске документације,
- подржи реализацију програма и пројеката обнове у стручном погледу учествујући активно у свим фазама његове реализације

- подржи напоре на очувању и даљем развоју институција које се баве заштитом и очувањем културног наслеђа на простору Косова и Метохије

- активно учествује у процесу одређивања будућег статуса Косова и Метохије полазећи од значаја који међународна заједница придаје заштити културне баштине на Косову и Метохији

Лепосавић, јануар 2006. год.

ИЗВЕШТАЈ САЧИНИО
дипл.инж.арх.Зоран Гарић